

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni . . . . . 30 lei — pe 6 luni . . . . . 60 lei
pe 1 an . . . . . 120 lei pentru leu și Arg. 300 lei
Pentru primul 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 lei.

Să ne pregătim pentru adunarea dela Arad D-nii Ion Mihalache și Iuliu Maniu vor face importante declarații

Partidul nostru național țărănesc dela început a înțeles că prima datorie a românilor este să-și apere integritatea teritoriului țării cucerit cu atâtea jefuri. — În ultimul timp mai ales au apărut o seamă de acțiuni în țările streine care luptau pentru cauza Ungariei și revizuirea tratatelor de pace. — Această acțiune mai era însoțită și de o aprobare a politicii lor interne de către anumite partide de dreapta din România cum sunt vașăchiiștii dlui Valde, gogo-cuziștii, gardiștii etc. care toți îi admirați pe Hitler și Mussolini. — Ei însă nu-și dădeau seama că aprobând politica internă a lui Hitler și Mussolini se desolidarizează de statele care sunt apărătoare ale tratatelor de pace cum este Franța etc.

Partidul nostru național-țărănesc conștient de această stare de lucruri și-a zis că prima lui datorie este să lămurească poporul asupra acestor chestiuni și să solidarizeze națiunea română în contra revizionismului maghiar. — De-aceia a aranjat până acuma la granițele țării 3 mari adunări antirevizioniste și anume la Satu-Mare, la Chișinău și la Cernăuți.

După aceste adunări însă Mussolini primul ministru al Italiei a ținut un discurs în care a cerut dreptate pentru Ungaria. Deși partidul nostru a crezut că acele 3 mari adunări antirevizioniste simbolizează destul, totuși acum mai nou se vede obligat să țină încă o adunare antirevizionistă în care să lămurească ultimele întâmplări în politica internațională și în lupta aceasta care se dă pentru revizuirea granițelor.

Astfel s'a hotărât ca o adunare antirevizionistă să aibă loc la Arad în ziua de Duminecă 22 Nov 1936.

La această adunare se anunță că va lua parte multă lume. — Îndeosebi ardelenii vor participa în mare număr căci pe noi ne privește mai de aproape chestia antirevizionistă fiindcă ungarul întâiu spre Ardealul nostru se uită.

În afară de aceasta trebuie să confirmăm că linia arătată de partidul nostru este cea mai bună și că partidul nostru de multă vreme a spus că Hitler și Mussolini luptă contra intereselor României voind să ne ia din teritoriul nostru. — Partidele de dreapta vor trebui măcar acum

să-și deschidă ochii și să vadă adevărul — iar poporul va trebui să recunoască cine i-a spus todeauna adevărul și cine a voit să-l ducă pe căi greșite.

De-aceia pregătiți-vă cu toții pentru adunarea dela Arad.

R.

DI IULIU MANIU a scăpat ca prin minune dintr'o ciocnire de trenuri.

În noaptea dintre Duminecă spre Luni a avut loc o ciocnire de trenuri între Brașov și Predeal, și anume: acceleratul care mergea înspre București a întâlnit în drum 5 locomotive care veneau spre el. — Trenurile s'au ciocnit și s'au sfărâmat mai multe vagoane. În acel tren se găseau mai multe persoane politice între cari d-nii Iuliu Maniu, Zaharia Boilă, Valer Pop ministrul de comerț, Valer Roman, Dr. Titu Gane etc. Dl Iuliu Maniu în gara Brașov, s'a dat jos să bea un ceai în restaurant, în timpul acesă însă trenul a plecat. Atunci dl Maniu a luat un automobil și a plecat cu el după accelerat. — Când a ajuns în gara Predeal a auzit spre marea lui surprindere că acceleratul s'a ciocnit pe drum cu alt tren.

Atuncea dl Iuliu Maniu și-a făcut o sfântă cruce și a mulțumit lui Dumnezeu că l'a ferit de o eventuală nenorocire.

Toată lumea zice că aici este mâna lui Dumnezeu.

Instrucțiuni pentru adunarea dela ARAD

Toți președinții noștri de pe comune să facă imediat tablouri provizorii despre aceia cari ar dori să meargă la Arad în 22 Noiembrie 1936.

Aceste tablouri să le înainteze președinților de plasă și îndată ce vom cunoaște numărul locurilor pe cari le avem pentru transportul poporului, vom trimite instrucțiuni detaliate cu ora plecării și cu toate cele necesare.

Până atunci toți d-nii președinți de pe sate să țină legătura strânsă și cât mai deasă cu d-nii președinți de plase.

A. Vlad și dulăii lui

Evident, că articolul nostru intitulat: „Aurel Vlad, mare delapidator de bani publici”, — a căzut ca o bombă asupra taberei-hurube a sârmanului Zeu, care din Olimp a ajuns pe banca acuzaților. Dulăii lui s'au speriat de bombă și au început a lătra și au lătrat până la concurența alor doi articoli, prin cari voiau să muște în dl. Iustin Pop. Nu ne-am oprit la aceste schelălăituri canine, știind prea bine, că dulăii lui Vlad și-au primit bulzul de mămăligă pentru ele, dacă nu s'ar falsifica faptele cu scop de a duce în rătăcire opinia publică și de a crea o atmosferă favorabilă din bună vreme pentru gazda lor acuzat de o gravă crimă. Din acest motiv vom face unele reflexiuni asupra articolelor doveditori, că autorii lor prezintă simptomele turbării, sunt deci indiciți de a fi transportați la institutul antirabic.

1. Dl Vlad este trimis în judecată cu rechizitoriul definitiv al parchetului, dezbaterile s'a și fixat pe ziua de 4 Dec. la Tribunalul Deva.

Întrebăm: decând rechizitoriile definitive ale parchetelor sunt calomnii? Și unde o mai pui, că și elevii de școală primară o știu, că banii, fie ei publici sau privați, — cu anume destinațiune nu pot fi sustrasi dela această menire a lor, decât săvârșind crima delapidării. Iar dl Vlad, avocat și f. ministru la mai multe departamente, chiar și la cel al finanțelor, a știut prea bine, că există dispoziția legii, care opres, ca d-sa cu A. Vernichescu, să susțină cele 2 și jum. milioane dela Camera de agricultură și să le treacă în patrimoniul băii sale „Ardeleana” și la coop.-ruină a lui A. Vernichescu. Iată deci că dulăii lui Vlad sunt profund analfabți în ale cod. penal, cu toate că mai ales unul dintre ei a avut continue conflicte cu acest cod, devenind un client în permanență al instanțelor penale.

2. Dacă starea de fapt, pe care o arată dulăii lui Vlad, pentru a-l spăla pe marele vinovat, ar fi numai atât, cum o prezintă ei, — încă e prea suficientă, pentru ca Vlad să fie condamnat în mod inselabil. Înzadar se încearcă a arunca totul asupra lui A. Vernichescu, fost director al Cam. de agr. Dulăii fac prin aceasta un bun serviciu numai parchetului, confirmând ceea ce am susținut noi, că A. Vernichescu a fost regizorul sfacerii. Se va împlini deci dreptatea: alătura de Vlad va sta pe banca acuzaților și adjutanțul său, mâna stângă, pentru a înfățișa un „par nobile fratrum”. Poate

România nu poate fi decât alături de aceia cari luptă pentru pace și pentru menținerea actualelor granițe ale sale.

că lui Vernichescu i-convine aceasta fiind gata deja, să iee ori-ce răspundere asupra sa, iar parchetul nu va fi lipsit de complezența de a nu-l lăsa pe Vernichescu să-l mustre conștiința, că nu se găsește la același loc, pe aceeași bancă a acuzaților cu șeful său.

3. Dulăii lui Vlad vreau, să-l atingă pe acesta de haina curată și cinstită a d-lui Iustin Pop, pentru a-i face cumva un purgatoriu, ba reproșează d-lui Iustin Pop, că de ce n'a protestat împotriva operației nefaste a stăpânului lor. Prea ușor a răspunde. Dl Iustin Pop n'a avut nici o cunoștință nici de existența banilor pentru grâu de însemănțare, nici de trecerea lor în patrimoniul „Ardeleanei” și a coop. Hunedoara. Nu i-s'a făcut asupra chestiunii nici o sesizare și nici n'ar fi avut loc aceasta, neprivindu-l așa o operațiune și neavând absolute nici o legătură cu Camera de agricultură. Numai târziu după consumarea abuzului criminal, a auzit vorbindu-se de aceasta, atunci, când s'a pus chestiunea replătirii sumei de 2 și jumătate milioane cu beneficiul legii conversiunii, pretins de dl Vlad. Dl Iustin Pop nu era șeful filiei și nici altfel nu avea drept de control asupra gestiunii, contabilității etc. ei. Avea atribuții numai în ce privea votarea împrumuturilor și cauzele procesuale, chiar pentru acest motiv dsa, urmând firea d-sale, nici când nu s'a abstrasă se amesteca în treburile, cari nu-i aparțineau. Controlul asupra filialei îl exercita centrala prin directorul ei executiv și dl Iustin Pop, păstrând cu strictețea bunul tact, nu cumva funcționarii filialei să se supere, că sunt supuși alor dovă jurisdicțiuni, n'a exercitat control asupra gestiunii filialei, decât în cadrul competenței d-sale. Nici n'a fost investit cu așa drepturi nici prin vre-un regulament, ce i-s'ar fi pus la dispoziție, nici prin grațiu viu. Cum putea deci dl Iustin Pop, să protesteze și să-l pună sub tutela sa pe dl Vlad și cu ce rezultat ar fi făcut aceasta, când era de notoritate publică, că dl Vlad se poartă ca un dictator de supremă volnicie și ca un quasi-proprietar al băncii „Ardeleana”?

4. La coop.-ruină a lui A. Vernichescu, dl Iustin Pop n'a avut nici o calitate. La un moment dat, Centrala îl delegase ca reprezentant al ei în Cons. de adm. al Cooperativei. A luat parte la o singură ședință, care a fost suficientă, ca să se resimtă de atmosfera rău mirositoare, ce plana, pentru acest motiv s'a gră-

bit, să renunțe la mandatul de delegat, prin o scrisoare adresată centralei, în care își exprima — tangențial, — îngrijorarea asupra situației, în care se găsea coop., ruina.

5- Cu chestiunea despăgubirii Statului, dl Iustin Pop se va ocupa separat la timpul său. Aici fixăm doar atât, că între bancă și Stat, nu există nici un raport de drept, deci nu „Ardeleana” are a despăgubi Statul, ci el Vlad, ca autor al crimei de delapidare.

6. Dl Iustin Pop nici când n'a avut convingerea, că d. A. Vlad era unul din cei mai buni financiari ai Ardealului. Din contra, dsă s'e exprimat adeseori, că d. Vlad nu are nimic fix în problemele financiare, ci azi susține o teză, ca mâne să o deszică. Așa a fost dsă și în politică: din socialist get-beget și din ateist a devenit — după acvirarea moșiei nemuncite — zi de zi tot mai mare ciocoiu reacționar și refractar principiilor democratice, în plus azi mai e și credinciosul crucii încârligată. De altfel talentul financiar al dlui Vlad se ilustrează mai ales prin trei opere ale sale: cea dela Consiliul Dirigent, în care era șeful resortului de finanțe, operă rămasă de pomină. Cealaltă e opera financiară dela banca Ardeleana, unde a distrus pe deponenți și cu ei crediții, numai pentru a-și salva noienul de acții iar a treia operă e cea dela Camera de Agricultură, care fatalmente trebuia, să se termine pe banca acuzațiilor așa, cum vedem, că și s'a întâmplat. La ministerul finanțelor d. Vlad a lăsat pagină albă.

7. Prea uzează dulăii dlui Vlad clișeuul hipertocit cu „pagina nemuritoare” scrisă de dsă în istoria politică a Ardealului. Dl Iustin Pop într'un articol al său a arătat, că eșirea din pasivitate e gloria alegătorilor dela Dobra, iar în ce privește rosturile activității, istoria încă nu și-a spus cuvântul definitiv. Că dl Vlad azi e în frontul lui Vaida, dl Iustin Pop n'are nimic și nici nu poate avea. Din contra, ca adversar pronunțat al acestei înjghebări nefaste, se bucură, că frontul hitlerist are figuri tip Vlad, care dacă nu avea pădurea dela Bobâlna, pe care urma să i-o cumpere, — bineînțeles bine plătit, — amicul său Vaida pe seama Statului, dl Vlad nu ajungea, să-și câștige convingerea de a lupta, ca România să fie a Românilor. O să se vadă, că dacă vinderea-cumpărarea pădurei nu se va realiza, dl Vlad îl va părăsi pe Vaida cu o mai mare ușurință, decât cu care și-a murdărit cuibul, în care pe drept cuvân putea să zică, că luptă pentru România a Românilor.

8. Dulăii lui Vlad confundă critica justă, ce i-a făcut dl Iustin Pop d-lui Vlad, sub raportul și impulsul apărării intereselor publice, — cu discreditația. În articolul d-lui Iustin Pop nu există nici o afirmare mincinoasă, iar concludsiunile s'unt finite în linia logicele pure. Și dacă totuși cele arătate de dl Iustin Pop, prin natura lor sunt pro-uri de a discredita, cine este de vină? Nu acela, care este autorul faptelor adevărate, pentru cari parchetul și nu eu, — l-a trimis în judecată. Astfel interesele publice bineînțelese reclamă sancționarea d-lui Vlad?

De ce țara noastră este așa de ticăloșită? Pentru că ne resimțim de carenta unei opinii publice, care să

și rostească cu tot curajul și cu toată rigoarea, cuvântul de judecată asupra oricărei gangur, oricât de gigantic ar fi acesta. Și dl Vlad s'ar fi îndreptat, dacă i-se aplica tratamentul critice — la timp util.

Dulăii lui Vlad nu-și dau seama, că felul cum își apără stăpânul, dovedește numai lichelismul lor într'o formă tot mai reliefată și nici decum mărima și nevinovăția lui. Așa o apărare face un serviciu deosebit de rău d-lui Vlad, dând dovadă, că ajuns cu totul în mâna lichelelor, cari au interese să-l menajeze în modul cel mai măiestrit în așa măsură, că glorificarea sa, din partea lichelelor, îl face neincăpător în istorie. Apărat în felul acesta, dl Vlad a pierdut cauza și s'a pierdut și pe sine în ce privește viața publică cu utilitățile ei, așa apoi dl Vlad rămâne, — vorba d-lui Nichifor Crainic, — o figură sculptată în mămăligă.

9. Dl Iustin Pop, cu adevărat, nu iubeste frontul românesc, pentru că:

a) el s'a născut din vanitatea fără margini și din pofta de răzburare a preafudului ciocoiu dela Olpret, iar slăbiciunile acestea întotdeauna sunt răsfătuitoare;

b) pentru că el a luat ființă din șoaptele viclene leventino-bizantino-greco-siciliano-armeano-bulgărești, — cari îl considerau pe răsvăritul dela Cluj de bun curier, pe care să-și atârne pălăriile;

c) pentru că dl Vaida a tradat idea ardeleană, al cărei animator se gira într'o vreme;

d) pentru că dl Vaida a răsturnat sufițetele întreg Ardealul și Banatul până la ultima analiză, încât nu mai găsești doi oameni cu sentimente bune, unul cătră altul;

e) pentru că dl Vlad, neavând pădure de vândut, nu ar fi azi în frontul românesc;

f) pentru că acest front, e susținut de Hitler, cu bani nemțești, — astfel el este frontul trădătorilor de Neam și Țară.

10. Dl Iustin Pop declară, că se simte bine în Comitet de censored al Băncii Economice. Il supără numai, că primește o tantiță de abia 4500 lei anual, pe când șeful suprem al Frontului românesc și-a făcut și continuă a-și face patrimoniul de multe milioane din beneficiile ce le trege dela cuiburi jidovești, pe cari tot el le ia la prigoană. Un moral imoral acesta, de care însă Führerul nu se sinchisește. Și dacă acesta e moralul șefului suprem cătră Evrei, de ce nu s'ar pune și în solda lui Hitler?

Potopul din Valea Jiului

În noaptea de 30 Oct. spre 1 Nov. ploile mari și zăpada topită la munte au adus un adevărat potop de ape peste localitățile din V.-J.ului: Lupeni, Vulcan, Iscroni, Bărbăteni, au fost sub apă. Sute de familii, au rămas fără adăpost, 6 persoane s'au înecat. Calea ferată a fost ruptă pe 3 locuri, între Lupeni și Vulcan. Drumul Petroșeni-Tg.-Jiu încă a fost rupt așa că nu se mai poate circula pe el. Pagube de sute de milioane de lei.

Correspondent.

Cetiți „Solia”

Un mic răspuns simbriașului Aramis dela „Solia Dreptății”

Știam din momentul când am trimis articolul „Inconștiență sau trădare”, publicat în Nr. 37 al „Soliei” că voi primi un răspuns din partea simbriașilor dela „Solia Dreptății”, care-și ascund superficialitatea și curajul pzerii sub egida anonimatului de: Horia Opincă, Aramis etc.

Răspunsul deși nu e răspuns, fiindcă nu rezolvă nimic din ceace am scris, întrebat și susținut eu, e o pură țâșnire de vorbe fără sens. E plătit probabil dl Aramis după cantitatea de frazeologie, nu după calitate. Își face omul datorii pentru că și primească simbria.

Care-i acuzația principală ce mi-o aduce?

„C'am lipsit din mijlocul semenilor mei, un an și mai bine”.

Se înșală amarnic simbriașii! Dimpotrivă! Am fost prezent și-am urmărit și pe unii și pe alții, fiindcă altfel n'ăși fi putut să compar atitudinea „Soliei Dreptății” din trecut cu cea de azi. Ba mai mult, am amintit chiar în partea introductivă a articolului „Inconștiență sau trădare” că „Solia Dreptății” e oficiosul „Frontului Românesc” dar probabil că dl Aramis n'a dispus de suficientă materie cenușie pe care s'o concentreze, atunci când mi-a citit articolul și dat răspunsul.

Mai spune dl Aramis că P. N. T. e „atacat mai violent decât oricare alt partid” Perfect!

Mai sunt simbriași hitleviști și de-ai guvernului în țara asta, care au aceeași misiune ca și simbriașii dela „Solia Dreptății”, care repetă mereu aceleași formule ca niște gramofone învârtite de-o mână strelnă, bălăie sterlotiv o formulă neroadă, nu le vine o clipă în minte să despică sensul, să-i controleze realitatea să-i revolve ineptia.

Foarte puțină satisfacție și consolare poți avea dela Aramis când afirmi că nu e numai „Solia Dreptății”, sin-

gurul șiar care-i atacă pe Naț.-țăr. Iam întărești credința că societățile omenești au câteodată plăcerea bolnăvicioasă să-se transforme în turme adoptând și repetând o lozincă idiotă care parcurge prin toate conștiințele. Vrei să-mi spui că te găsești sub imperiul imitației? Asta da! Și copiii tot la fel sunt. Oricât vei apela la judecată, la raționamentul lor, nu prinde ca exemplu. Indiferent dela cine vine, sau că-i bun sau rău. Prin urmare, mă faci să constai că „Solia Dreptății” se găsește în domeniul sau faza imitației, mai bine zis a copilăriei, dela care până la faza maturității și mai lipsește foarte mult, așa că merită într'o oarecace măsură să-i scuzăm debuturile, fiindcă singur își dă certificatul, care numai cinste nu-l face.

Celelalte acuzații de comunism, internaționalism, antițărânism e ușor să-le rostești dar imposibil să-le dovedești.

S'au mai adus acuzații de genul acesta P. N. T. și de liberali, cari prin fostul lor ministru de ieterne d. Inculeț, regisorul dreptei hitleriste să-le retracteze.

Despre naționalismul fruntașilor nostri Naționali-țărâniști iarăși n'avem căderea să vorbim, fiindcă naționalismul lor a fost verificat în ceasuri de grea cumpănă pentru țară, nu ca al nostru al celor postbelici, care sinceri să fim, până acuma e numai de paradă, oricât vei suferi din dela Aramis de vanitatea de-a-te numi naționalist sută la sută.

Dacă mai ai fericirea de-a răspunde cuiva, fiindcă singur o spui că și-au „picat ochii” atunci răspunde la subiect nu-l ignora ca sofistii, pentru că altfel nu te vei mai bucura de-a mai primi vre-un răspuns fie el și mai puțin plăcut.

3. Noembrie 1936.

Andronic Petca.

„Luminați-vă și treziți-vă Țărani”

de: Iosif Demea

— Voi sunteți nădejdea țării în timp de pace și în timp de războiu. Respingeți pe cei ce vă aduc naționalismul în sticle colorate dela Berlin (gardistii și gogiștii)..

Partidul Național-Țărănesc vrea să facă reforme serioase pentru ca să scăpăm de toate ploșnițele cari exploatează pe țărani. V'am chemat deci aci ca să vă arătăm cum trebuie să fie stăpânirea poporului în bunurile sale materiale moșale și naționale. Iar această împroprietărire definitivă n'o poate realiza decât partidul național-țărănesc.

Așa a glăsuț în adunarea dela Satu-Mare d'instinsul președinte al partidului nostru, Dl Ion Mihalache.

Sunt cuvinte isvorâte din cel mai cald simțământ față de țărâtime, din cea mai mare dragoste și grijă față de soarta țării noastre.

Și țărâtimea va trebui să cucerească primul loc și în conducerea

și împărțirea bunurilor acestei țări, așa precum îl are dela Dumnezeu în ce privește numărul ei.

Numai răuvoitorii sau trădătorii de neam nu vreau să înțeleagă că puterea de viață a țării noastre o reprezintă satele, căci România este o țară de țărani având 80% locuitori țărani la sate. — Iar în lupta pentru izbândă țărănismului trebuie să se angajeze toți fiii buni ai țării noastre. Ei trebuie să știe că creșterea și înmulțirea neamului românesc este de 16 la mia de locuitori pe an, — la sate și abia 6 la orașe. — Deci chiar orașele au interesul să dorească întărirea țărâtimei, ca aceasta să împrespătescă populația lor și nu minoritară.

Neamul nostru are un coeficient de vitalitate de 114 ori mai mare decât a tuturor popoarele din Europa. Și acesta asigură viața românilor ca popor și ființa noastră ca Stat Ro-

mân. — Iar această creștere mare a populației este la sate, la țărânie. — Iată de ce primatul țărâniei înseamnă primatul românismului în țară la noi.

Dar numai simple formule ca: „afară jidanii” sau „România a Românilor”, fără a arăta un program de ridicare a românismului, deci a țărâniei, nu poate găsi credincioși decât pe cei slabi de înțeles sau interesați. — Toți am dori să vedem „România a Românilor” dar a celor mulți cari muncesc și trudesc și nu a câtorva cari vor și pe mai departe sub această firmă să fure, și să trăiască fără muncă, numai din specularea celor mulți. — Și nu suntem noi mai slabi românii decât cei ce salută hitlerește și ablară în gura mare „afară jidanii”. — Și Hitler a strigat așa înainte de a ajunge la putere dar acum a dat afară pe jidanii ziariști și profesori. Pe cei cu bănci și fabrici, pe cei bogăți nu i-a scos nici azi. Ași cu ce s'a ales în bine poporul german, prin izgonirea evreilor săraci și rămânerea celor bogăți cari îl speculează și azi? Și acolo e și dicitură!

Noi dorim ca această țară să fie cu adevărat a românilor celor mulți, — dar pentru aceasta nu e de ajuns să strigi în gura mare ziua toată, ci să așezi un program.

Dar nici un alt partid nu are un program serios, afară de partidul nostru. Și este singurul program a cărui realizare va aduce cu adevărat „România a Românilor”. — Dacă se va face trecerea la S'at a marilor bogății și fabrici și îndrumarea folosinței lor în sprijinul țărâniei, vor dispărea intrădeavăr toți bogătașii și speculanții nerușinați ai poporului, fie ei români, fie jidani.

De îndeplinirea acestei făgăduințe făcută, va depinde deci nu numai viitorul puternicului nostru partid, dar însăși viitorul și mai binele țărâniei noastre așa de numeroasă, deci a țării întregi.

Aici este motivul pentru care și liberalii și partidele așa zise de dreapta — sunt cu toții contra partidului nostru. — Acuză partidul nostru că deschide luptă de clasă, ba merg cu răutatea atât de departe încât îl fac „comunist”, „vândut evreilor” și alte insinuări mincinoase. —

Este normal să se supere căci își văd tăiată craca de sub picioare prin „Statul țărănesc” atât ciocii liberali cât și marii bogătași capitaliști (români și streini) cari conduc din umbră partidele de dreapta și vor dicitură. — Ce vor face ei dacă se vor expropria de către stat, toate bogățiile țării pe cari le țin pe nedrept?

Pe vremuri statul și în Vechiul Regat și aci în Ardeal, a fost boerul bogat, marele proprietar. — El avea toată puterea și economică și politică. — Cu vremea, deși nu de tot, a dispărut boerimea și proprietatea mare și statul a început pe mâinile capitaliștilor, a marilor bogătași cari dețin industria și comerțul țării. — Erat înainte de războiu, țărâniei cei mulți ce trudesc, robi și economicește și politicește. A dispărut odată cu „România Mare” robla politică dar cea economică încă nu de tot. Căci exproprierea și improprietărea s'a făcut cu multe abuzuri, iar prejurile lucrurilor ce cumpără țărânul — sunt revoltător mai mari decât munca și produsele sale.

La dreptate și lumină chiamă partidul nostru țărâniea. Și țărâniea cuminte va urma și acum ca și în trecut, statul șeful ei dl Ion Mihălache.

Luminându-se și tresindu-se, țărânul român va vedea că adevăratul naționalism, adevărata Românie a Românilor nu o poate face decât cel pe care îl preamărește stăta lume, țărâni și intelectuali, — cel care o să vie în curăad: „Statul național țărănesc”.

I. Demea.

In Germania s'a sărbătorit aniversarea ocupării Bucureștilor.

În diferite orașe ale Germaniei s'a sărbătorit Duminecă în 8 Nov. a. c. cu deosebit fast aniversarea ocupării Bucureștilor de către armatele generalului Mackensen.

Ziarul „Berliner Tageblatt” a consacrat un număr festiv, aducând un bogat material istoric precum și numeroase fotografii.

Această ieșire ireverențioasă a

cercurilor și presei naziste contrastează violent cu politica oficială a Germaniei față de România și pune într'o tristă lumină pe germanofiliile noastre cari nu mai conțin decât o cără o apropiere a României de Germania și admirație față de Hitler și alții cari se bucură de căderea Bucureștilor.

Rolul d-lui Iuliu Maniu în desrobirea poporului cehoslovac

În timpul ce în ziarul „Neamul Românesc” d. N. Iorga atacă în mod meschin pe d. Iuliu Maniu, știrile sosite dela Praga anunță pe deoparte că d. Milan Hodza, vorbind despre baza „Micii Înțelegeri”, a arătat că aceste baze au fost puse încă sub monarhia austro-ungară, când dsa a lăptat alături de d-nii Iuliu Maniu, V. Lucaciu, Al. Vaida-Voevod, Bre-diceanu și alți frunțași ardeleni împotriva regimului habsburgic.

Pe de altă parte, telegramele din Praga transmit discursul dlui dr. Baxa, primarul capitalei Cehoslovaciei, rostit cu prilejul recepției Suveranului, șvocatând cu vie recunoștință aminti-

rea trupelor românești, cari cantonate la Praga într'un moment tragic pentru Cehoslovacia au refuzat să devină o unealtă de oprimare a Cehoslovacilor.

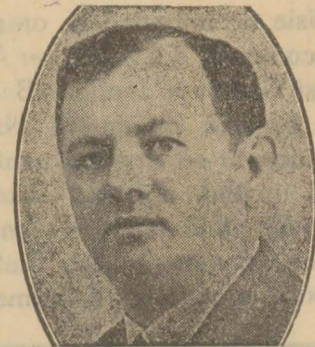
Or, la sfârșitul lui Octombrie 1918, când autoritatea guvernului austriac se îrosise, d. Iuliu Maniu a coordonat dela Viena acțiunea și mișcarea trupelor românești aflate pe teritoriul ceh.

Ziarele din Capitală relevând acest rol al dlui Iuliu Maniu, îl pun față în față cu comunicarea tendențioasă din ședința intimă a Academiei Române.

Frunțașii noștri:

Dr. Ieronim Atirescu

Dr. Iacob Oncu

Dr. Alex. Herlea

Adv. Victor Savu

Pentru „Dreptatea” liberală

În ultimul număr al „Dreptății” liberale s'a publicat un articol mincinos relativ la alegerile comunale din Balșa. — Cei cari cunosc referințele locale știu că noi cu părintele Băilă nu avem nimic comun, că nu am făcut listă comună cu el și că voturile listei dlui Stănilă nu sunt numai voturile liberale. Deasemenea știu câte persoane în afară de cadrele partidului liberal au figurat pe lista cu care se laudă și toți știm că în ce măsură lista a avut concurs în afară de cercurile liberale.

Asfel fiind noi credem că articolul este o provocare fără nici un rost și mai ales fără nici un sens politic în împrejurările date acolo.

Noi am suzit că după alegere au fost la dl Oros mai mulți oameni

din Balșa, dar nu s'au dus în delegație trimisă de comună, ci având un proces împotriva păr. Băilă. — Cu acest prilej am auzit că însuș primarul liberal i-ar fi spus: „Vezi că am reușit să facem pace, dacă ai stat la orăș și nu te-ai amestecat în aceste alegeri”. Aceasta este însăși mărturisirea dlui Stănilă. Și după această stare de lucruri articolul mincinos este o adevărată provocare, trăgând concluzii pentru viitor.

De altfel această observațiune, — că articolul nu a avut nici un sens politic, — o facem pentru cei mai mari și nu pentru cofilușii cei mici, ceri stăta pricep, — din politică, — cât s'a scris acolo.

Balșa, la 10 Nov. 1936.

N. M.

In nota lui Hitler.

Lichelele lui Vaida-Vlad, puse în simbră Führerului dela Berlin, au murdărit de-arândul casele din străzile mai de frunte ale orașului Deva cu clișeul: *Trăiască frontul românesc — Ura Vaida!* Am înțeles această obrăznicie. Ea este opera acelorăși lichele, cari nu s'au putut răbda, să nu necinstească și serbările culturale jubilarie ale Astei, ținute la Blej acum în luna trecută când ele cu o impertinență proprie numai puradelor de țigani, s'au îmbulzit, ca să-i vadă Regele, când apoi strigau cu vocea gălăindă: „Ura Vaida!” În felul acesta înțelegeau lichelele, să dea semnul că

există și să sugereze Domnitorului, că Vaida e tare și mare.

Opera lor dela Deva e în nota lui Hitler, care, bineștiut, a fost și el și a rămas un mângăitor și în politică. Numai cât mercenarii lui din Deva au scăpat din vedere un lucru: Proverbul latin zice: *Nomina stultorum jacent ubique locorum*, ceea ce pe românște va să zică: *Numele prostilor le vezi afișate în orice parte a locurilor*, — asfel l'au expus pe șeful lor suprem, nevinovat de murdărirea lor, — să i-se aplice acest proverb chiar dacă nu l'ar merita. Iată deci, că plosnițele și-au murdărit propriul lor șef.

Cetiți numai „Solia”

Liberalii dublează taxele comunale la Petroșeni

O comisie de impuneri la orașul Petroșeni compusă din Schreiber Arpad, Gorcsi Globar și Ivoboda Bela, numită de comisia interimară liberală — a început să impună pentru anul viitor, urcând, dublând taxele care s'au plătit până acum — ceea ce a provocat mari nemulțumiri. Sfatul negustoresc a protestat. În numele

comercianților și meseriașilor români și în numele partidului național-rănesc d-nii Nicolae Popovici și Ion Băj'a s'au prezentat primarului și au protestat energic. Comisia și-a întrerupt lucrările, acum însă a reînceput din nou, se remarcă impunerile de răsbunare politică.

Știri.

CONFERINȚĂ: Dl. Dr. Alex. Herlea va conferența Duminecă în 15 Noembrie 1936 la orele 4 p. m. în sala mare a hotelului Central vorbind despre „Antirevizionismul ca mijloc de apărare națională”. Conferința va fi însoțită de proiecțiuni și se va desfășura și un program literar și artistic. Conferința se ține în cadrul ligii antirevizioniste din Orăștie. — Intrarea liberă.

CĂSĂTORII: — Joi în 5 Noembrie 1936 s'a celebrat căsătoria religioasă în biserica ort.-rom. din Orăștie a distinsei doamnă Georgina Blega profesoară la liceul de fete din Deva cu dl. Gheorghe P. Nicolae profesor tit. la șc. norm. de băieți din Deva.

— Sâmbătă în 7 Noembrie 1936 s'a celebrat căsătoria religioasă tot în biserica ort.-rom. din Orăștie a distinsei doamnă Puia Demian profesoară în Lugoj cu dl. profesor N. Mitter profesor tit. la șc. superioară de comerț din Lugoj.

Nași au fost dna și dl. Ionel Moța. Ambele căsătorii s'au serbat în cerc strict familial.

— Duminecă în 8 Noembrie 1936 s'a celebrat căsătoria religioasă în biserica ort.-rom. din Romos a unu a dintre cei mai valoroși și apreciați membrii ai corpului didactic primar a colaboratorului nostru dl. Peica Andronic inv. din Săcămaș cu dragălașa doamnă Anuța Dunu din comuna Romos.

Nași au fost dna și dl. Adv. Lazăr Dăngoreanu din Deva.

— Tot Duminecă în 8 Noembrie a. c. a avut loc în comuna Turmas celebrarea căsătoriei ficei fruntașului Bercean Lazăr Flacăra, Maria Bercean cu tânărul Victor Cordan.

Cu prilejul atâtor evenimente fericite atât tinerilor perechi cât și familiilor, gazeta noastră le transmite pe această cale cele mai depline urări și dorinți de fericire.

VIZA LIVRETELOR. Viza livretelor se execută la Poliția locală în zilele de 14 și 16 Noembrie 1936 între orele 8—1 și 3—7 după masă. La viză se vor prezenta Contingentul 1933—1909, iar subofitieri proveniți din reangajați până la etate de 55 ani.

Meseriași se vor prezenta și cu brevet industrial sau carte de lucru. Șoferii vor prezenta Carnetul de Conducere.

Șef. comis. Șef. Bir. Mob.
I. Secărea E. Roșca

DI NICOLAE TITULESCU, a cărui sănătate merge tot spre mai bine pare că vrea să se întoarcă în curând în țară. La casa d-ni Titulescu în București se fac de prezent mai multe lucrări de renovare. Se crede că domnia sa își va lua în primire, la anul, postul de profesor de drept la universitatea din București.

INSTALAREA noului episcop unit dr. Ioan Bălan al Lugojului, a avut loc Duminecă 1 Noembrie 1936, în cadrul unei frumoase manifestații naționale și religioase a Românilor din Lugoj.

NOUILE MONEDE de 100 lei se vor pune în circulație la 15 Noembrie, iar cele de 50 lei după Crăciun. Se susține, că nouile monede sunt lucrate în așa fel, încât falsificarea lor este foarte grea.

ȘEFII STATELOR MAJORE ale armatelor Înțelegerii Balcanice (România, Jugoslavia, Grecia și Turcia) s'a întrunit în zilele acestea la București. După informațiile date, cu această ocaziune s'a constatat o perfectă unitate de vederi între conducătorii celor patru armate. Următoarea conferință se va ține în Februarie la Atena.

MĂȘTI CONTRA GAZELOR, se vor pregăti pentru toți cetățenii țării. La unii funcționari publici li s'au făcut deja refinerii din leafă spre acest scop. Chefieriștii vor fi prevăzuți cu astfel de măști până la sfârșitul acestui an.

CARTOFI DIN ARDEAL, vrea să importe republica Uruguai din America de sud. Spre acest scop s'a adresat Ministerului nostru de agricultură.

O STRĂBUNICĂ cu 600 de nepoți. A murit în orașul Essen, din Germania, o femeie în vârstă de 102 ani. Ea a crescut 10 copii, toți băieți. Făcându-se o numărătoare, când era pe patul de moarte, s'a aflat că avea 600 de nepoți și strănepoți. Era toți însă așa de împrăștiți încât pe patul de moarte era aproape singură.

BEUTURA te aruncă și în râu. Locuitorul Mihai Crețu de 47 ani se țnapoia dela târg din Aleșd. În târg omul s'a cinșit peste măsură. Pe drum, amețit cum era, a căzut din căruță și s'a răsturnat în Criș încându-se. Trupul său a fost pescuit de niște trecători.

VEDEREA LA POLUL NORD. Un vestit profesor american numit Hobbs, a ținut o cuvântare despre ținăturile înghețate dela polul nord. Între altele a spus că ochiul poate vedea pe acolo, uneori, coaste și munți dela depărtări de 400 km. Oamenii de știință se străduiesc să afle pricina unei vederi la așa mari depărtări, când în alte părți vederea poate străbate un drum cu mult mai scurt.

AU MURIT 100 DE NUNTAȘI Într'un sat din Japonia au murit la o nuntă 100 de nuntași, otrăviți de mâncări striccate. Mâncările au fost

cumpărate dela prăvălii și nu a știut nimeni că sunt striccate. Mirele și mireasa au scăpat ca prin minune.

A TRĂIT 110 ANI. La Lupeni, județul Hunedoara, a lucetat din viață locuitorul Ianaș Vein Mutu, care împlinea vârsta de 110 ani. Răposatul a fost sănătos până în ultimele clipe ale vieții — afară de vederea ochilor, care o perduse de trei ani.

No. 1544—1931.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștință publică cumcă mobilele următoare: 2 cai, 1 căruță, 1 porc, 20, oi, 1 vacă, 1 junică, 1 vițea, care în urma deciziunii Nr. 2308, 2309—1928 a judecătorei Pui a fost sechestrate la 8-IV—1929 și 5-VIII—1931 în favoarea lui „Banca Centrală” sucursala Hațeg, repr. prin Dr. Mihai Tirea avocat în contra urmări-

tului dom. în com. Livadea de Câmp pentru suma de lei 32066 și 12035 capital și acc. și care s'a prețuit în suma de lei 32000.

În baza deciziunii Nr. Gr. 948—1936 a judecătorei Pui se fixează termen de licitație pe ziua de 1-XII 1936 la orele 16 la fața locului în comuna Livadea de Câmp, averea secesstrată se va vinde cu bani gata, iar în caz necesar și sub preț de evaluare, speșele statorite până în prezent sunt cele stabilite în decizie plus dobânda 3% dela 7-IV—1934.

Petroșeni, la 7 XI, 1936.

Portărel:
Sterlan Gats.

Cetiți și faceți reclame numai în gazeta „Solia”

Una casă de fier mică de vânzare.

Adresa la administrația ziarului.

Abonați „Solia” pentru țărani numai cu 50 lei pe anul întreg

Premiu pentru cel mai harnic străngător de abonamente

Toți aceia cari vor strânge, pe seama gazetei noastre „SOLIA” 5 abonați plătiți, va primi gazeta noastră în mod absolut gratuit. În curând gazeta noastră va face și alte premii pentru cei mai harnici străngători de abonamente.

Stofe pentru Uniforme la Liceu și la Școala de fete, pentru Uniforme de Cercetași, chipie, berete, ciorapi și lingerie, cu prețul cel mai redus la firma :: :: ::

VASILE I. VULCU

☞☞☞ Piața Aurel Vlaicu Nr. 5. ☞☞☞

Ceasornicarie bună-garantată și eficientă.

La subsemnatul găsiți și puteți cumpără tot felul de ceasuri, inele, ochelari, spițuri de țigarete, tabachere, lanțuri de ceas, mărgelile, precum și alte juvaricale — dela cele mai simple, până la cele mai fine — verighete de logodnă, căror persoane ce cumpără, la dorință li-se gravează gratis numele pe verighete. Reparez ceasuri și alte obiecte, toate cu cele mai moderate prețuri.

N. MARGEL
ceasornicar, bijutier și gravor, Orăștie.